

[Viggo Starcke.]

måneder, kan vi heller ikke stemme for det af de tre største partier stillede forslag om en dagsorden.

Det undrer mig en lille smule at høre, at det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) sagde, at han havde ventet, der ville komme forslag om en dagsorden fra de tre største partiers side. Jeg ved ikke, hvor det ærede medlem havde den forventning fra, og hvis han virkelig er i besiddelse af en sådan berettiget forventning, synes jeg, han skulle gøre rede for det heroppefra.

Det forslag om en dagsorden, som det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) har stillet på det radikale partis vegne, indeholder tre afsnit. I det første står der, at man ikke kan tilslutte sig den foreslåede forlængelse af tjenestetiden til 18 måneder. Det var det synspunkt, som også blev gjort gældende fra vor side, men fordi man vender sig mod en forlængelse af tjenestetiden til 18 måneder, ligger der ikke deri en afstandtagen eller tilslutning til Atlantpolitikken. Vi fra vor side pegede på anvendelsen af frivillighedsprincippet og rationalisering i stedet for. I det andet afsnit af den radikale dagsorden står der udtrykkeligt, at frivillighedsprincippet i højere grad bør indgå i værnertjenesten. Det er noget, vi fra vor side er meget interesseret i, at man fra radikal side nu i højere grad går ind for at bygge på frivillighedsprincippet. Det er det standpunkt, vi fra vor side har forfægtet gennem mange, mange år herinde, og vi er taknemlige for den begyndende overførelse i praktisk politik, som finder sted. Vi kan give tilslutning også til dette punkt i den radikale dagsorden.

Det tredje punkt, at råstofprisernes stigning i forbindelse med de planlagte øgede direkte rustningsudgifter ikke vil kunne bæres uden en væsentlig forringelse af befolkningens levestandard, er jo blot en konstatering af visse økonomiske fakta. Når råstofpriserne stiger, forringes befolkningens levestandard, og når rustningsudgifterne stiger, forringes befolkningens levestandard også, hvis alt andet holdes lige. Men vi har fra vor side gang på gang peget på, at det er muligt at frigøre erhvervslivet og forøge produktionen og forbedre bytteforholdet gennem en frigørelse af handelen og frigørelse af produktionen. Og erfaringerne fra Amerika viser, at hvis man gør dette, er man i stand til samtidig at forøge rustningsudgifterne og forhøje levestoden. Erfaringerne fra Schweiz viser det samme. Derfor ligger der i det tredje punkt i den radikale dagsorden i og for sig heller ingen

afstandtagen fra den politik, der føres; der ligger bare en konstatering af visse økonomiske fakta — og ud fra disse forudsætninger kan vi fra vor side stemme for den af det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) foreslåede dagsorden.

Jeg har nogle enkelte bemærkninger til de højtærede ministre.

Den højtærede forsvarsminister svarede mig så venligt og imødekommende, og jeg takker ham for hans svar og vil være glad, hvis der gøres alvor af at foretage yderligere analyser og at bygge på de resultater, som disse analyser af tjenestetiden og uddannelsen giver, og man fra hærens side meget hurtigt knytter forbindelser med virkelige rationaliseringseksperter. Vi anerkender, at hæren har dygtige officerer med stor militær erfaring, men fordi man er militær ekspert, behøver man ikke at være økonomisk ekspert og heller ikke administrativ ekspert. Med de enorme beløb, det drejer sig om her, har befolkningen imidlertid et krav på, at denne rationalisering finder sted. Når derimod den højtærede forsvarsminister sagde om den hvervede hær, at der ingen mulighed er for at gennemføre det nu i hurtigt tempo med så kort et varsel, vil jeg deroverfor pege på, at det er jo et krav, som vi har ført frem her i tinget lige siden 1927. Det var, såvidt jeg erindrer, det første forslag, der blev fremført fra retsforbundets side af det daværende medlem, nu afdøde dr. Axel Dam, og det skete den 12. april 1927. Han udtalte ved den lejlighed — det står sp. 4630 i folketingsstidenden, og jeg udbeder mig tilladelse til et kort citat:

„Det forslag, jeg i dag har den ære at forelægge for det høje ting, er ikke noget afrustningsforslag, selvom konsekvensen af dets vedtagelse muligvis kunne blive en afrustning som den af det radikale parti og af socialdemokratiet ønskede.“

Det var nemlig forslaget om afskaffelse af den tvungne værnepligt. Der ligger egentlig hele den politiske linie, retsforbundet har haft hele tiden: afvisning af den tvungne værnepligt, men understregning af, at dette behøver ikke at betyde en afrustning.

Jeg vil også gerne sige et par ord til den højtærede finansminister, som vistnok har misforstået lidt, hvad jeg sagde. Jeg henviste udtrykkeligt til det amerikanske „U. S. News and World Report“ af 2. november d. å., hvori der står en redegørelse for den af den amerikanske regering nedsatte kommission, som foreslår at gå over fra 24 måneders uddannelse til 6 måneders uddannelse. Det står der i bladet. Jeg vil indrømme, at det er ikke gennemført endnu,